

Brussel, 23 februari 2024
(OR. en)

6831/24

SOC 120
EMPL 65
EDUC 51
JEUN 36
ECOFIN 225

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	EMCO-evaluatie van de implementatie van de jongerengarantie — kernboodschappen - Bekrachtiging

Hierbij gaan voor de delegaties de kernboodschappen van de EMCO-evaluatie van de implementatie van de jongerengarantie, met het oog op de bekrachtiging ervan tijdens de zitting van de Raad op 11 maart 2024.

De landspecifieke conclusies van de EMCO-evaluatie van de implementatie van de jongerengarantie staan in document 6831/24 ADD 1.

De gegevensverzameling voor de monitoring van de jongerengarantieregelingen in 2022, zoals ingediend door het EMCO, staat in document 6831/24 ADD 2.

EMCO-evaluaties van de uitvoering van de

Aanbeveling van de Raad inzake Een brug naar banen – Versterking van de jongerengarantie

Kernboodschappen van het EMCO voor de Raad

1. Inleiding

Het Comité voor de werkgelegenheid (EMCO) is belast met het monitoren van de geboekte vooruitgang bij de uitvoering van *de Aanbeveling van de Raad inzake Een brug naar banen – Versterking van de jongerengarantie*. De Raad Epsco heeft in 2016, 2018 en 2019 zijn goedkeuring gehecht aan een reeks kernboodschappen die het EMCO had geformuleerd op basis van zijn monitoring van *de Aanbeveling van de Raad tot invoering van een jongerengarantie van 2013*. Daarin lag de nadruk op het belang van preventie, vroegtijdige interventie, sterke partnerschappen binnen de lidstaten, en de cruciale rol van de openbare diensten voor arbeidsvoorziening (ODA's).

Sinds 2021 richt de monitoring zich op de uitvoering van *de Aanbeveling van de Raad inzake Een brug naar banen – Versterking van de jongerengarantie van 2020*. In de kernboodschappen van het EMCO van oktober 2021 over de implementatie van de versterkte jongerengarantie werd vooral ingegaan op de onevenredige impact van de COVID-19-crisis op jongeren; in die periode zijn de lidstaten politiek sterk blijven inzetten op de implementatie ervan. In alle lidstaten werden vorderingen gemaakt en de aangenomen of op dat moment nog aan te nemen nieuwe implementatieplannen lagen in de lijn van een meer systematische en coherente aanpak van werkloosheid en inactiviteit onder jongeren. Tegelijkertijd bleven er op alle gebieden van de implementatie van de jongerengarantie uitdagingen bestaan, waarbij de pandemie in veel gevallen voor extra belemmeringen zorgde. De meest recente evaluatie werd in november 2023 uitgevoerd door de **Groep beleidsanalyse van het EMCO**. De voorliggende kernboodschappen zijn gebaseerd op de resultaten van die evaluatie, de land-specifieke conclusies staan in de bijlage. De bijlage bevat tevens de resultaten per lidstaat van de gegevensverzamelingsoefening van 2023, voorafgegaan door een samenvatting van de belangrijkste resultaten op EU-niveau.

2. Geboekte vooruitgang

In het algemeen zijn de lidstaten politiek sterk blijven inzetten op de implementatie van de versterkte jongerengarantie en het merendeel heeft zich ingespannen om zijn capaciteit te verbeteren op het gebied van dienstverlening aan jongeren die geen onderwijs of opleiding volgen en geen werk hebben (NEET's). Tussen 2021 en 2023 hebben alle lidstaten vooruitgang geboekt bij de implementatie van de jongerengarantie, hoewel niet allemaal evenveel. Sommige aspecten lijken ook te zijn verslechterd, zoals de verzamelde gegevens laten zien. Het is nu zaak om de geconstateerde uitdagingen en lacunes aan te pakken.

Na de piek tijdens de pandemie heeft het percentage jonge NEET's de neerwaartse trend hervat die in 2014 was ingezet. Deze recente ontwikkeling is mogelijk het gevolg van de steeds effectievere activeringsprogramma's die de lidstaten uitvoeren en van de goede prestaties van de Europese arbeidsmarkten: de werkloosheidscijfers zijn historisch laag en verschillende sectoren kampen met toenemende tekorten aan arbeidskrachten.

De outreachmaatregelen moeten worden geïntensiveerd, in het bijzonder ten aanzien van de meest kwetsbare NEET's (ook in plattelandsgebieden). Daartoe moet met name de coördinatie tussen ministeries en ODA's worden versterkt. Hoewel veel lidstaten aanzienlijke vooruitgang melden wat betreft digitale bijscholing, blijven sommige landen nog voor uitdagingen staan. Het aandeel jongeren dat tijdig en met succes uitstroomt uit de jongerengarantieregelingen is toegenomen, maar in veel gevallen zijn de wachttijden nog te lang. Ook is de dekkinggraad gedaald. De capaciteit van de jongerengarantie moet derhalve worden verbeterd, teneinde meer jongeren te bereiken. Kijken we naar de duurzaamheid van de resultaten, dan zien we dat het aandeel positieve resultaten na zes maanden licht is gedaald, maar daarbij zij aangetekend dat de kwaliteit van de follow-upgegevens in veel lidstaten nog omhoog moet. Ook de **doelgroepinventarisatie** moet nog beter. Het verzamelen, delen en volgen van NEET-gegevens is namelijk belangrijk voor de follow-up van de maatregelen die in het kader van de jongerengarantie op nationaal niveau zijn uitgevoerd.

Er blijven aanzienlijke verschillen bestaan in de kwaliteit en doeltreffendheid van de dienstverlening. Er is sprake van een verschuiving van gepersonaliseerde dienstverlening naar diensten met een algemener karakter. Daarbij bestaat het risico dat jonge NEET's als gewone werkzoekenden worden aangemerkt en dat inactieve NEET's buiten beschouwing worden gelaten. Dit is een punt van zorg, daar de meeste lidstaten nog steeds met een hoog aantal jonge NEET's in kwetsbare omstandigheden te maken hebben. Er zijn **betere preventiemaatregelen** nodig en er moet ook bijzondere aandacht uitgaan naar voortijdig schoolverlaten.

De programmeringsperiode 2021-2027 voor het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) biedt een kans om de uitdagingen aan te pakken waarmee de lidstaten nu nog kampen. Daartoe moeten voldoende middelen worden toegewezen aan innovatieve acties en maatregelen. Vooral in lidstaten met bestuur op verschillende niveaus kan een eerlijke toewijzing van middelen en een gedegen monitoringsysteem voorkomen dat de jongeren-garantie niet overal in het land in dezelfde mate wordt uitgevoerd. Anderzijds is het belangrijk om voldoende nationale financiering vrij te maken voor initiatieven die in het verleden succesvol zijn gebleken om NEET's te ondersteunen en hen duurzaam toegang tot de arbeidsmarkt te verschaffen. Het is in dit verband van cruciaal belang over te stappen van de brede inzet van ESF+-middelen naar nationale programmering. Er wordt eens te meer aangezet tot het uitwisselen van goede praktijken tussen lidstaten en het organiseren van transnationale projecten.